TOLERANCUJA: KO NEGALIMA SAKYTI VAIKUI

Jeigu mes kalbėsime apie toleranciją, kuri formavosi jau ankstyvoje modernystėje, Johno Locke'o filosofijoje, vėliau – Voltaire'o, tai jos esmė – pagarba kito žmogaus orumui.

Mes labia dažnai pamirštame, kad elgtis oriai, pagarbiai mes turime ir su vaikais…

Įpratome neteikti didelės reikšmės kasdienoje pasakytiems žodžiams, ypač jei kreipiamės į savo vaikus. Mums atrodo, kad šaukti ant vaiko – auklėjamoji priemonė, nė nesusimąstome, ką jaučia vaikas, ką jis tuo metu išgyvena. Kaip dažnai, pykčio metu, mūsų ištarti žodžiai atžalai yra visiškai neapgalvoti, nesąmoningi, bet panagrinėjus juos rimčiau, suprantame, kad jie turi labai stiprų poveikį vaiko psichinei sveikatai ir jo gerovei, atetyje.

Mažai, kas susimąsto, o kartu ir supranta, kad vaikų smegenys yra užprogramuotos gaudyti kiekvieną suaugusio ištartą žodį. Vaikas iš tų žodžių mokosi, juos kopijuoja ir jais gyvena. Jiems šie žodžiai tarsi "mantra" , kuri programuoja gyvenimui, tik klausimas kokiam?

Kaip dažnai supykę ir iš kantrybės išvesti tėvai pasako: "kaip tu man atsibodai", "išeik,, nenoriu tavęs matyti" ir t.t. Tokius, tėvų spontaniškai pasakytus žodžius, vaikas priima tiesiogiai – aš keliu tik nepatogumus savo tėvams, aš jiems nusibodau, jie nenori manęs matyti ir panašiai. Šitokių spontaniškų pasisakymų padariniai gali būti labia liūdni. "Vaiko pasąmonė dar nesupranta, ką reiškia nebūti, bet pasąmonė siunčia susinaikinimo impulsą. To priežastis gali būti: nepaaiškinamos traumos, sunkios ligos, dažniausiai autoimuninės (alergija, reumatizmas ir pan.), sumažėjęs apetitas, svorio mažėjimas, iššaukiamas elgesys, agresija, potraukis rizikingiems žaidimams, nemotyvuotos isterijos", rašo wiolife.ru

Kaip reikėtų pasakyti vaikui ką jaučiate, kad neprogramuotumėte jo susinaikinimo, o vaikui taptų aišku, ką jis padarė ne taip. Vietoj to, kad sakote vaikui "kaip tu man nusibodai" juk galima jam paaiškinti: "pavargau nuo nuolatinio tavo zyzimo "ką man veikti", susigalvok sau įdomios veiklos" arba vietoj to, kad sakote "nenoriu tavęs matyti" galima vaikui pasakyti "dabar aš pykstu ir nenoriu su tavimi kalbėti, pakalbėsime, kai abu nusiraminsime". Ir tokių pavyzdžių galima atrasiti daug, tiesiog kasdienoje turėtume būti sąmoningesni.

Labai dažna tėvų frazių yra "Neverk" arba dar baisiau "Vyrai neverkia". Tai nuolat kartodami mes vaikui parodome, kad jo jausmai yra neįdomūs, kad jis neturi teisės jausti negatyvius jausmus, kad berniukai negali liūdėti ar jausti kažką skausmingo. Gal geriau būtų išsiaiškinti ką vaikas jaučia, kodėl jis taip jaučiasi ir padėti jam kartu išgyventi neigiamus jausmus ar emocijas. Taip parodysime vaikui, kad jo jausmai yra įdomus ir, kad mes jį priimame visokį.

Stenkimės kasdienoje būti sąmoningesni savo žodžiuose, poelgiuose ir nepamirškime, kad norint užauginti sėkmingą Žmogų, mes turime lavinti ne tik jo kasdienius veiksmus, tokius kaip susitvarkyti savo kambarį, laikytis kūno švaros ir kitus, bet būti atsakingais ir už vaikų psicines funkcijas.

Literatūra: Leonidas Donskis: "Tolerancija – tai kasdieniai išmėginimai". Michael Winterhoff "Kodėl mūsų vaikai virsta tironais".

Gruzdžių gimnazijos psichologė asistentė Alma Vanagaitė